

les 1 **Nieuwe natuur**

Een **natuurgebied** is een gebied waar geen mensen, maar wel bijzondere dieren en planten leven. De Millingerwaard is een natuurgebied bij Nijmegen. In de Millingerwaard vind je **nieuwe natuur**. Dat betekent dat de natuur weer wordt zoals ze vroeger was.

les 2 **Spelen met de kaart**

Je hebt geleerd om zelf een kaart in te kleuren. De kleuren in de legenda moeten dezelfde zijn als de kleuren in de kaart.

les 3 **Veen, zand en klei**

De belangrijkste **grondsoorten** in Nederland zijn veen, zand en klei. Bij iedere grondsoort hoort een bepaald landschap. Het **landschap** is hoe een stuk land eruitziet.

Veen bestaat uit oude plantenresten. Het water kan hier niet weglopen. Daardoor vind je in het veenlandschap veel plassen.

Zand bestaat uit kleine steentjes. Het water loopt gemakkelijk tussen de steentjes door. Bomen kunnen met hun wortels bij het water diep in de grond.

Klei bestaat uit kleinere steentjes dan zand. Het water kan er moeilijk tussendoor. Op kleigrond groeien planten met kortere wortels dan bomen.

De Groote Peel is een natuurgebied bij Eindhoven. Het was vroeger een veenlandschap. Het veen is door mensen weggegraven. Het werd gebruikt om de kachel te stoken. Nu proberen de mensen het veenlandschap van vroeger weer

terug te krijgen. Dat doen ze door de grond heel nat te houden.

les 4 **Vervuilde grond**

Op veel plaatsen in Nederland is de grond vervuild. Ook in de Millingerwaard en de Groote Peel. Dat komt door vuil uit het rivierwater en door mest uit de landbouw. De regering heeft regels gemaakt om de vervuiling te verminderen. Fabrieken en boeren moeten zich aan deze regels houden.

Vragen

- 1 Wat is nieuwe natuur?
- 2 Waaruit bestaat veen?
- 3 Hoe komt het dat op zandgrond vooral bomen groeien?
- 4 Waardoor is de grond in de Millingerwaard en de Groote Peel vervuild?

Antwoorden

- 1 *Nieuwe natuur is natuur die weer wordt zoals vroeger.*
- 2 *Veen bestaat uit oude plantenresten.*
- 3 *Het water loopt tussen de zandkorrels door. Daardoor zit het diep in de grond. De bomen kunnen met hun lange wortels goed bij het water.*
- 4 *De grond is vervuild door vuil uit het rivierwater en mest uit de landbouw.*

